

Атаксія: Важливі факти для пацієнтів

Що це таке?

Саме слово «Атаксія» походить з грецької і означає «без порядку». Ця хвороба проявляється в дезорганізованих, незграбних рухах та труднощах у зберіганні рівноваги. Координація руху вимагає одночасної роботи декількох частин нервової системи, і якщо одна ділянка виявиться пошкодженою - це і може спричинити атаксію. Ваш лікар обстежить вас, щоб побачити, чи можливо визначити, що атаксія викликана дисфункцією головного мозку, спинного мозку або нервів. Найчастіше атаксія виникає при ураженні мозочку.

Які симптоми атаксії?

- Труднощі утримання рівноваги при стоянні
- Труднощі ходьби, які можуть включати:
 - Широко розсунуті ноги при ходьбі
 - Погойдування або падіння на один чи інший бік
 - Нездатність ходити по прямій лінії
 - Падіння через нестійкість
- Нескоординовані, незграбні рухи руками
- Тремтіння (тремор), яке зазвичай погіршується при досягненні цілі. Це може розповсюджуватися на руки, ноги, голову або навіть все тіло.
- Проблеми з мовленням, в основному нечітка вимова.
- Проблеми з рухами очей, які можуть викликати двоїння в очах або розмитий зір
- Запаморочення

Які причини хвороби?

Атаксія - це неврологічний розлад, а не хвороба. Для її виникнення існує багато можливих причин, що включають:

- Пошкодження головного мозку внаслідок пухлини, інсульту, травми голови, інфекції, і т. д.
- Вітамінну недостатність, наприклад низький рівень вітамінів B1, B12 або E
- Вплив певних ліків або токсинів, таких як фенітоїн, карбамазепін, барбітурати, седативні засоби, деякі антибіотики, літій, аміодарон чи алкоголь
- Аутоімунні розлади, наприклад розсіяний склероз, імунна відповідь на пухлини, запалення кровоносних судин у мозку або целіакію
- Метаболічні захворювання, такі як дисфункція щитовидної залози або низький рівень цукру в крові

- Нейродегенеративні захворювання, коли мозок втрачає нервові клітини, такі як мультисистемна атрофія (МСА), спинноцеребелярна атаксія (СЦА) тощо
- Спадкові (успадковані або генетичні) причини

Як діагностується ця хвороба?

Щоб діагностувати атаксію, лікарю потрібні усі подробиці про вашу клінічну історію, включаючи історію захворювань у сім'ї.

Також ви пройдете ретельне неврологічне обстеження, і, при необхідності, діагностичні тести, що можуть включати:

- Візуалізуючі дослідження: сканування мозку за допомогою комп'ютерної томографії (КТ) або магнітно-резонансної томографії (МРТ) та/або МРТ хребта
- Аналізи крові, сечі та спинномозкової рідини
- Перевірка кров'яного тиску й функції сечового міхура
- Обстеження серця
- Дослідження нервової провідності та електроміографію (ЕНГ / ЕМГ)
- Когнітивне або нейропсихологічне обстеження
- Дослідження очей
- Аналізи крові на предмет генетичних/спадкових причин атаксії

Це захворювання виліковує?

Лікування атаксії залежить від її причини. Якщо атаксія обумовлена дією ліків або токсинів, припинення їх впливу на організм може зменшити симптоми атаксії. Лікування може бути можливим для певних проявів авітамінозу, пухлин, аутоімунних або метаболічних захворювань. Деякі генетичні атаксії можуть мати конкретні методи лікування за допомогою вітамінів або інших препаратів.

Коли специфічні види лікування відсутні, покращити функції та якість життя пацієнтів з атаксією може допомогти фізична терапія, трудова терапія чи логопедія.